

کفایت شاخص های روانسنجی پرسشنامه فرزندپروری یانگ (YPI)

لیلی امیرسرداری^{۱*}، احمد اسمعیلی^۲، علی خادمی^۳

۱) دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، تهران، ایران

۲) استادیار گروه روانشناسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه مراغه

۳) دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ارومیه، گروه روانشناسی، آذربایجان غربی، ایران

*نویسنده مسوول: lamirsardari@yahoo.com

تاریخ دریافت مقاله ۹۳/۵/۲۰ تاریخ آغاز بررسی مقاله ۹۳/۶/۲۸ تاریخ پذیرش مقاله ۹۴/۱/۲۵

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی کفایت شاخص های روانسنجی پرسشنامه سبک های فرزندپروری یانگ ۱۹۹۹ بر اساس تحلیل مولفه های اصلی از طریق چرخش واریماکس و دستیابی به ابزاری دقیق در سنجش سبک های فرزندپروری برای نمونه جمعیت ایرانی اجرا گردید. جامعه آماری دانشجویان دانشگاه آزاد ارومیه بودند، که با روش نمونه گیری تصادفی خوشه‌ای نمونه ای به حجم ۴۰۰ نفر انتخاب گردید که از این تعداد ۲۷۶ نفر زن و ۱۲۴ نفر مرد بودند. نتایج حاصل از تحلیل مولفه های اصلی از طریق چرخش واریماکس بر اساس ۱۷ عامل به این صورت نتیجه گیری شد که در پرسشنامه مادر از ۷۲ پرسش به ۲۸ پرسش کاهش یافت و در پرسشنامه پدر ۷۲ پرسش به ۳۰ پرسش کاهش پیدا کرد. نتایج حاصله با نسخه انگلیسی پرسشنامه فرزندپروری یانگ تقریباً هماهنگ بوده و تنها در چند خرده مقیاس نیاز به اصلاح می باشد که عبارتند از: (برای مادران) بی اعتمادی/بدرفتاری سوالات ۱۰ و ۱۱ و در عامل اطاعت سوال ۳۲ و در عامل ایثارگری کل سوالات، عامل استحقاق/بزرگ منشی کل سوالات، عامل خویشتن داری/ خودانضباطی ناکافی کل سوالات، عامل گرفتار کل سوالات باید حذف یا جایگزین گردد. و (برای پدران) عامل رهاشدگی/بی ثباتی سوال ۷، در عامل ایثارگری کل سوالات، در عامل منفی گرایی/بدبینی کل سوالات، عامل بازداری هیجانی سوال ۶ باید حذف یا جایگزین شود. نتایج این مطالعه نشان داد که پرسشنامه سبک های فرزندپروری یانگ ابزار مناسبی برای سنجش سبک های فرزندپروری در جامعه ایرانی می باشد و از آن جا که یکی از متغیرهای تأثیر گذار در ایجاد طرح واره های ناسازگار اولیه شیوه های فرزندپروری می باشد پرسشنامه فرزندپروری یانگ ابزار مناسبی در نایل شدن به این هدف می باشد. کلید واژگان: سبک های فرزندپروری، تحلیل عاملی اکتشافی، هنجاریابی.

مقدمه

اقدامات والدین در قالب الگوهای خانوادگی یا سبک های فرزندپروری والدین نمود پیدا می کند و این که والدین کدام یک از سبک های مختلف تربیتی را در خانواده اتخاذ کنند خود تحت تأثیر عوامل گوناگونی است که خود نشأت گرفته از فرهنگ و جامعه می باشد (ماسن^۴ و همکاران، ۱۹۷۴، ص ۶۳۷). مهارت های فرزندپروری صحیح کلیدی است که پیش بینی کننده نتایج مثبت برای کودکان در اوایل و سالهای میانی زندگی است (ویک و همکاران، ۲۰۰۷، ص ۱۵۲۱). هدف همه سبک های فرزندپروری مثبت شکل

خانواده به عنوان یک بافت اولیه منابع و فرصت های ضروری را برای رشد سالم کودک فراهم می آورد (ویک^۱ و همکاران، ۲۰۰۷، ص ۱۵۲۱). هر خانواده شیوه های خاصی را در تربیت فردی و اجتماعی فرزندان خویش به کار می گیرد، این شیوه ها که سبک های فرزندپروری^۲ نامیده می شود متأثر از عوامل مختلفی از جمله عوامل فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی می باشد (هاردی^۳ و همکاران، ۱۹۹۳، ص ۳۵). در واقع اعتقادات، نگرش ها، فعالیت ها و

تحصیلات دانشگاهی کم را فراهم می آورد (ویک و همکاران، ۲۰۰۷، ص ۱۵۲۱). ۳- سبک سهل گیرانه^{۱۱}: در این سبک والدین انتظار کمی از کودک خود دارند (رهی و همکاران، ۲۰۰۶، ص ۱۹۶۷). پذیرش و پاسخ دهی بالا؛ سهل گیری نسبت به رفتارهای اجتماعی، نظم و انضباط و آداب و رسوم (استین برگ،^{۱۲} ۱۹۹۶، ص ۴۵) و کنترل کم از سوی والدین زمینه مشکلاتی چون پرخاشگری، خودکنترلی پایین، اهمال کاری، مشکلات هیجانی، ترک تحصیل، گرایش به سوی مواد و بزهکاری را فراهم می آورد اما از سوی دیگر منجر به اعتماد به نفس بالا می شود (ویک و همکاران، ۲۰۰۷، ص ۱۵۲۱). در این سبک فرزندپروری عشق زیاد جایگزین تنبیه از سوی والدین می شود که هر دو به نوبه خود مخرب می باشد (کانور،^{۱۳} ۱۹۹۸، ص ۳۵۹). یانگ و همکاران نیز (۱۹۹۹، ۲۰۰۳، ص ۱۱۴) مدلی مبتنی بر طرح واره های ذهنی برای توضیح ارتباط فرزندپروری با آسیب شناسی روانی پیشنهاد کرده است، مدل یانگ برخی از مفاهیم و تحقیقات زیربنایی نظریه دلبستگی را به کار برده است که واسطه بالقوه در ارتباط فرزندپروری با آسیب شناسی روانی، توسعه الگوهای ذهنی ناسازگار اولیه و یا باورهای اصلی منفی مخصوصاً در محور ۲ و آسیب شناسی مرتبط با آن را نشان می دهد. باورهای اصلی منفی باورهای بی قید و شرط در سطح طرح واره های ذهنی مربوط به خود و دیگران و یا جهان اطراف هستند که از نظر یانگ چنین باورهایی معمولاً در دوران کودکی توسعه می یابند، بنابراین به احتمال زیاد تحت فرزندپروری والدین قرار گرفتن یک عامل کلیدی سبب شناختی است (شفیلد^{۱۴} و همکاران ۲۰۰۶، صص ۷۸۸-۷۸۹). یانگ به ۹ سبک فرزندپروری اشاره کرد: ۱. سبک

دهی به شخصیت روانی و تقویت شایستگی های کودک است اهمیت این موارد باعث شده است که محققان در خصوص سبک های فرزندپروری به بحث و بررسی پرداخته و الگوهای مختلفی را ارائه دهند (ماسن و همکاران، ۱۹۷۴، ص ۶۵۲). که در این میان می توان به تئوری بامریند^۱ ۱۹۶۶ در خصوص سبک های فرزندپروری اشاره ای نمود، بامریند بر اساس دو ویژگی الف) تقاضا کنندگی^۲: که اشاره به خصوصیتی چون کنترل نظارت، انتظار رفتار کامل و پخته از کودک ب) پاسخ دهنده بودن^۳: که شامل حمایت، عشق و پذیرش کودک است، سه سبک فرزندپروری را مطرح نمود (بامریند، ۱۹۹۱، ص ۶۵، لامبورن و مانتز،^۴ ۱۹۹۱، ص ۳۴۶): ۱- سبک مقتدرانه^۵: در این سبک والدین واجد خصوصیتی چون سطح بالایی از تقاضا کنندگی و پاسخ دهندگی هستند (مارتینز و گارسیا،^۶ ۲۰۰۷، ص ۳۳۹). اما این تقاضا کنندگی به صورت معقول و منطقی می باشد (کاهار،^۸ ۲۰۱۰، ص ۳۲۳). والدین به فرزندان خود اجازه اظهار نظر، استقلال و آزادی فکر می دهند، رابطه گرم و صمیمی بین کودک و والدین در سطح بالایی است (ماسن و همکاران، ۱۹۷۴، ص ۶۶۸). آنها به ایده های کودک خود توجه کرده، و زمینه پیشرفت آتی وی را فراهم می کنند. این سبک فرزندپروری منجر به افزایش توانایی خودتنظیمی، سازگاری بالا و کسب تحصیلات دانشگاهی می شود (رهی^۹ و همکاران، ۲۰۰۶، ص ۲۰۴۸). ۲- سبک مستبدانه^{۱۰}: والدین دارای سبک فرزندپروری مستبدانه واجد ویژگی هایی چون بی عاطفه، عدم توجه به نیازهای رشدی کودک، حمایت هیجانی کم، منضبط و سخت گیر می باشند (رهی و همکاران، ۲۰۰۶، ص ۲۰۴۸). این سبک با ویژگی هایی چون پذیرش کم، کنترل بالا شناخته می شود که زمینه بروز مشکلاتی چون شایستگی اجتماعی پایین، عزت نفس کم، پرخاشگری،

- 8 - Kuhar
- 9 - Rhee
- 10 - Authoritarian
- 11 - Permissive
- 12 - Steinberg
- 13 - Cannor
- 14 - Sheffield

- 1 - Baumrind
- 2 Requesting
- 3 Being responsive
- 4 - Lamborn, Mounts
- 5 - Authoritative
- 6 - Martinez
- 7 - Garcia

روش تحقیق

در این پژوهش به منظور بررسی ساختار عاملی پرسشنامه از روش تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد، و با استفاده از آلفای کرونباخ همسانی درونی پرسشنامه اندازه گیری شد. جامعه مورد بررسی کلیه دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاه آزاد واحد ارومیه در سال تحصیلی ۹۱-۹۲ به تعداد ۱۰/۰۰۰ نفر بودند که با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۳۷۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند اما جهت جلوگیری از ریزش آزمودنی ها تعداد ۴۰۰ نفر انتخاب شد، و سپس بر اساس روش نمونه گیری تصادفی خوشه‌ای ابتدا فهرستی از رشته های موجود در دانشگاه آزاد انتخاب شد، سپس به صورت تصادفی از بین رشته ها سه رشته پیراپزشکی، علوم پایه و فنی مهندسی انتخاب گردید، در مرحله بعد به صورت تصادفی از هر رشته ۵ کلاس انتخاب گردید و تمام دانشجویان کلاس مورد ارزیابی قرار گرفتند.

ابزار پژوهش

پرسشنامه فرزندپروری یانگ^{۱۰} (YPI)

یکی از ابزارهای مهم برای شناسایی ریشه های تحولی طرح واره ها که احتمالاً به طرح واره های ناسازگار اولیه مرتبط می باشد، پرسشنامه سبک های فرزند پروری یانگ است. سوالات این پرسشنامه بازتابی از محیط دوران کودکی است با این حال احتمال دارد کودک محیط مرتبط با طرح واره خاص را تجربه کند اما طرح واره خاص هرگز در ذهن کودک شکل نگیرد که این امر ممکن است به دلایلی چون خلق و خوی وی باشد که مانع از شکل گیری طرح واره خاص شده، یا در غیر این صورت یکی از والدین یا یکی از افراد مهم زندگی فرد نقص محیط را جبران کرده است (یانگ، ۱۳۹۱، صص ۱۰۷-۱۰۸). در پژوهش صلواتی (۱۳۸۶)، فرم اصلی پرسشنامه فرزندپروری یانگ ترجمه و سپس بر روی ۶۰ دانشجوی ایرانی اجرا شد.

محرومیت هیجانی^۱: این سبک اشاره به رفتارهای والدین دارد که تربیت هیجانی مناسبی برای کودک فراهم می‌آورند یا این که کودک را از تربیت هیجانی محروم می‌نمایند. ۲. سبک بیش‌حمایت‌گر^۲: اشاره به حمایت بیش از حد از کودک، نگرانی افراطی در خصوص وی یا اینکه بی‌توجه به نیازهای اوست. ۳. سبک سرزنشگر^۳: اشاره به رفتارهای تحقیر کننده، رها کردن کودک با احساس نقص و شرم و یا تحسین و تشویق کودک دارد. ۴. سبک کمال‌گرا^۴: در این سبک انتظار والدین از کودک به همان اندازه است که از خودشان انتظار دارند، و یا اشاره به معیارهای راحت و آسانی دارد که برای فرزندان در نظر دارند. ۵. سبک بدبین/بیمناک^۵: اشاره به رفتارهای اضطرابی و بیمناکی در والدین دارد و یا نبود این رفتارها در والدین است. ۶. سبک کنترل‌گر^۶: اشاره به والدینی دارد که اجازه استقلال و تصمیم‌گیری را به کودک می‌دهند یا با کنترل بیش از حد استقلال را از او سلب می‌نمایند. ۷. سبک بازداری هیجانی^۷: اشاره به توانایی یا ناتوانی والدین در تقسیم احساساتشان با فرزندان دارند. ۸. سبک تنبیه‌گر^۸: اشاره به طیفی از تنبیه کردن تا نکردن فرزند به خاطر اشتباهاتش دارد. ۹. سبک مشروط/خودشیفته^۹: اشاره به توجه مثبت نامشروط والدین به کودک تا توجه مشروط دارد که این توجه به موفقیت کودک بستگی دارد (شفیلد و همکاران، ۲۰۰۵، ص ۷۵۹)، با توجه به مطالب ذکر شده هدف پژوهش حاضر بررسی کفایت شاخص‌های روان‌سنجی پرسشنامه سبک های فرزندپروری یانگ ۱۹۹۹ بر اساس تحلیل مولفه های اصلی از طریق چرخش واریماکس و دستیابی به ابزاری دقیق در سنجش سبک های فرزندپروری برای نمونه جمعیت ایرانی اجرا بود.

- 6 -Controlling
- 7 --Emotionally inhibited
- 8 -Punitive
- 9- conditional/narcissistic
- 10 - Young Parenting style

- 1 -Emotionally depriving
- 2 -Overprotective parenting
- 3 -Belittling
- 4 -Perfectionist
- 5 - Pessimistic/fearful

۱۲. خویشتن داری / نظم و انضباط درونی ناکافی^{۱۳} (فردی که قادر به کنترل تکانشها و یا احساسات خود نیست) ۱۳. خود تحول نیافته^{۱۴} (به معنی فقدان هویت، در نتیجه درگیری عاطفی بیش از حد با دیگران)؛ ۱۴. منفی نگری / بدبینی^{۱۵}، (هیچ چیزی هرگز به گونه ای که فرد می خواهد پیش نمی رود)؛ ۱۵. بازداری هیجانی^{۱۶} (فرد باید احساسات خود را پنهان کند)؛ ۱۶. تنبیه^{۱۷} (فرد همیشه مجازات خواهد شد) ۱۷. پذیرش جویی^{۱۸} (تمایل مداوم برای به تایید شدن از سوی دیگران است) هر یک از ۷۲ مورد در دو مقیاس (پدر و مادر) شش نقطه ای لیکرت طیف گذاری می شوند (۱: کاملاً نادرست ۲: تا حد زیادی نادرست، ۳. کمی نادرست، ۴. تقریباً درست، ۵. تا حد زیادی درست ۶: کاملاً درست)، که منعکس کننده این است که هر اظهارنظری با چه کیفیتی پدر و مادر شرکت کنندگان را توصیف می کند. به جز مقیاس محرومیت هیجانی که به طور معکوس امتیازدهی می شود، ۱: "کاملاً نادرست" و ۶: " کاملاً درست" را نشان می دهند. نمره های بالاتر این اصل رانشان می دهد که پدر و مادر به روش هایی عمل کرده اند که به احتمال زیاد باورهای اصلی مربوطه را ایجاد می کنند (شفیلد، ۲۰۰۵، ص ۷۹۰). در این پژوهش از اعتبار سازه جهت مطالعه اعتبار استفاده شد. در خصوص نحوه اجرای پرسشنامه ها ابتدا پس از طی مراحل اداری و اخذ مجوز مربوطه به این صورت عمل شد که ابتدا توضیحاتی راجع به نحوه پر کردن پرسش نامه ها و ضرورت داشتن صداقت در پاسخگویی به دانشجویان ارائه شد و سپس از آنها خواسته شد به سوالات پاسخ دهند.

سپس از طریق روش دو نیمه سازی برای فرم مادرضریب پایایی ۰/۶۹ و برای فرم پدر ضریب پایایی ۰/۸۰ به دست آمد (اسمعی، ۱۳۹۱، ص ۷۸). پرسشنامه فرزند پروری یانگ (YPI) برای شناسایی ریشه های بالقوه هفده باور اصلی منفی در نظر گرفته شده است. این پرسشنامه خودگزارشی متشکل از ۷۲ عبارت است که افراد ممکن است برای توصیف پدر و مادر خود از آن استفاده کنند (به عنوان مثال "مرا بسیار مورد انتقاد قرار داد"). هر اظهار نظری منعکس کننده رفتارهای فرزند پروری است که مرتبط با یکی از ۱۷ باور اصلی منفی (طرحواره های ناسازگار اولیه^۱) زیر هستند: ۱. محرومیت هیجانی^۲ (به معنی این که نیازهای عاطفی یک فرد توسط دیگران برآورده نمی شود) ۲. رها کردن^۳ (روابط نزدیک همیشه پایان خواهد یافت) ۳. بی اعتمادی / بدرفتاری^۴ (اشاره به این باور دارد که : فردی که تحت سواستفاده یا بدرفتاری توسط دیگران قرار می گیرد) ۴. آسیب پذیری نسبت به ضرر و بیماری^۵ (به معنی فردی که کنترلی بر تهدیدات ، بیماری یا فاجعه ندارد)؛ ۵. نقص / شرم^۶ (اشاره به این باور در فرد دارد که: در آن فرد ذاتاً ناقص است) ؛ ۶. شکست^۷ فردی که توانایی موفقیت ندارد)؛ ۷. اطاعت^۸ نظرات ، خواسته ها و احساسات یک فرد به همان اندازه نظرات ، خواسته ها و احساسات دیگران مهم نیستند)؛ ۸. ایثار^۹ (فردی که همیشه باید دیگران را در اولویت قرار دهد) ۹. وابستگی / بی کفایتی^{۱۰} (فردی که مستقل نیست و نمی تواند از عهده کارهای روزانه برآید) ۱۰. معیارهای سرسختانه^{۱۱} (فردی که باید به استانداردهای بالای غیرممکن دست یابد)؛ ۱۱. استحقاق^{۱۲} (فردی که بدون توجه به دیگران خود را مستحق هر چیزی عنوان می کند)؛

- 10 Incompetence
- 11 Unrelenting Standards
- 12 Entitlement
- 13 Insufficient self – control- discipline
- 14 Undeveloped self
- 15 Negativity/Pessimism
- 16 Emotional Inhibition
- 17 Punitiveness
- 18 Approval – Seeking

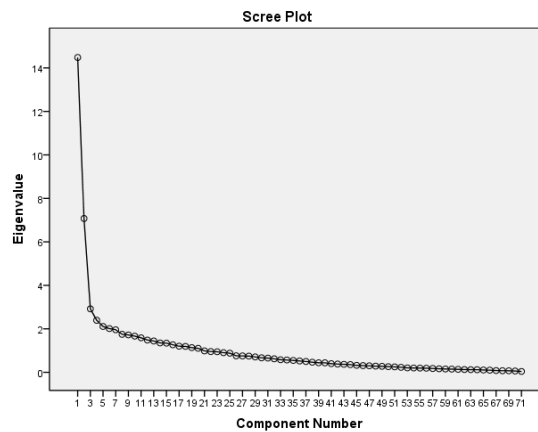
- 1 Early Maladaptive Schemas
- 2 Emotionally depriving
- 3 Abandonment
- 4 Mistrust/Abuse
- 5 Vulnerability to harm or illness
- 6 Defectiveness/Shame
- 7 Failure
- 8 Subjugation
- 9 Self - sacrifice

یافته ها

جدول ۱. میانگین و انحراف استاندارد

شاخص های آماری	میانگین	انحراف استاندارد	تعداد
مادران	۱۹۲/۳۷	۴۲/۷۴	۲۷۶
پدران	۱۸۶/۲۵	۵۲/۶۶	۱۲۴
کل	۳۷۸/۶۲	۸۶/۵۸	۴۰۰

نمودار ۱. اسکری

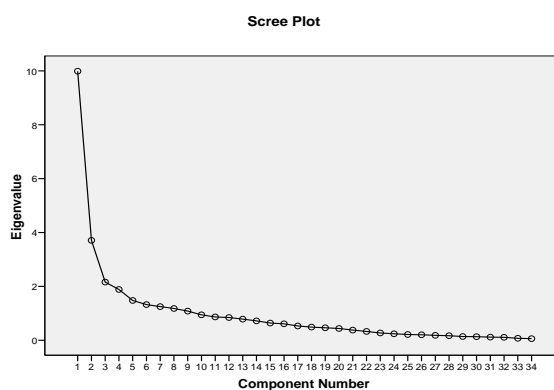
جدول ۲. والدگری مادر

سوال	عامل اول	عامل دوم	عامل سوم	عامل چهارم	سوال	عامل پنجم	عامل ششم	عامل هفتم	مولفه ها
۲۶	۰/۷۷۹			۶۶		۰/۷۷۷			
۲۳	۰/۷۶۲			۶۵		۰/۶۰۹			
۶۷	۰/۷۲۴			۴۸		۰/۵۷۳			
۲۴	۰/۵۶۸								
۵۹	۰/۴۷۹								
۳۰	۰/۴۵۹								
۲	۰/۷۹۴			۴۴		۰/۷۲۵			
۱	۰/۷۸۳			۲۹		۰/۶۵۱			
۳	۰/۷۵۴			۸		۰/۵۵۳			
۴	۰/۶۹۸			۴۷		۰/۴۷۵			
۷۰		۰/۷۴۱		۱۱			۰/۸۰۵		
۷۱		۰/۷۱۶		۹			۰/۶۵۲		
۶۹		۰/۶۹۶		۲۲			۰/۵۶۶		
۷۲		۰/۶۷۹							
۱۷		۰/۷۶۵							
۱۶		-۰/۷۵۱							
۱۵		۰/۷۴۱							
۱۴		۰/۴۷۹							
واریانس کل	عامل ۷	عامل ۶	عامل ۵	عامل ۴	عامل ۳	عامل ۲	عامل ۱	عامل ها	
۶۱/۴۵	۶/۵۹	۶/۹۰	۷/۱۰	۷/۶۰	۸/۸۰	۱۱/۳۱	۱۳/۰۶	واریانس	

جدول ۳. والدگری پدر

مولفه ها									
سوال	عامل اول	عامل دوم	عامل سوم	عامل چهارم	سوال	عامل پنجم	عامل ششم	عامل هفتم	عامل ۸
۴۰	۰/۸۲۴				۱۵	۰/۸۲۵			
۲۳	۰/۷۸۰				۱۴	۰/۷۴۹			
۲۲	۰/۷۷۴				۱۷	۰/۶۸۹			
۲۶	۰/۶۹۳								
۲۱	۰/۶۳۰								
۲۸	۰/۶۲۶								
۲۹	۰/۵۹۷								
۶۸	۰/۵۹۶								
۲	۰/۸۶۵				۳۱	۰/۷۸۳			
۴	۰/۷۹۲				۳۲	۰/۶۸۹			
۳	۰/۷۳۲				۳۰	۰/۵۴۷			
۵	۰/۷۰۲								
۷۲		۰/۷۵۷			۴۷		۰/۷۶۷		۰/۶۸۰
۷۱		۰/۶۷۵			۵۱		۰/۷۲۷		-۰/۶۵۳
۶۹		۰/۶۳۴			۵۰		۰/۵۵۱		۰/۶۳۸
۶۲		۰/۴۶۵							
۱۸		۰/۷۶۳			۵۹				
۲۰		۰/۶۹۰			۶۳				
۱۹		۰/۶۴۸			۵۸				
عامل ها	عامل ۱	عامل ۲	عامل ۳	عامل ۴	عامل ۵	عامل ۶	عامل ۷	عامل ۸	واریانس کل
واریانس	۱۵/۵۹	۸/۴۰	۸/۳۳	۶/۷۶	۶/۷۴	۶/۵۰	۶/۰۲	۵/۸۰	۶۴/۱۷

نمودار ۲. اسکری

آزمون مقایسه میانگین های ۲ جامعه با توجه به سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ و با ۰/۹۵ در صد اطمینان به دست آمده، بین میانگین نمره مادران و پدران از نظر آماری تفاوت معنادار مشاهده شد.

نتایج به دست آمده از تجزیه و تحلیلی داده ها نشان داد که میانگین نمره پدران در پرسشنامه سبکهای فرزندپروری ۱۸۶/۲۵ با انحراف استاندارد ۵۲/۶۶ و برای مادران ۱۹۲/۳۷ با انحراف استاندارد ۴۲/۷۴ می باشد. حداقل نمره قابل کسب در این آزمون عدد ۷۲ و حداکثر نمره ۴۴۴ می باشد. طبق

با توجه به نمودار اسکری و درصد واریانس ها ماتریس ۸ عاملی بود. پس از چرخش ماتریس عامل های پرسشنامه به شیوه متعامد (واریمکس) محتوای هریک از عامل ها برپایه بارعاملی هر پرسش مشخص گردید. مقادیر ویژه در هر هشت عامل مشخص شد که بر روی هم ۶۴/۱۷ درصد واریانس مقیاس سبک والدگری مادری را تبیین می کنند. به طوری که عامل اول (تحقیق کننده) با دارا بودن ۸ پرسش (۱۵/۵۹ درصد بیشترین مشارکت، گویه های عامل دوم (محرومیت هیجانی) با ۴ پرسش ۸/۴۰ درصد و عامل سوم (پذیرش جویی و جلب توجه) با ۴ پرسش ۸/۳۳ درصد، عامل چهارم (وابستگی/بی کفایتی) با ۳ پرسش ۶/۷۶ درصد، عامل پنجم (آسیب پذیری به ضرر و بیماری) با ۳ پرسش ۶/۷۴ درصد، عامل ششم (اطاعت) با ۳ پرسش ۶/۵۰ درصد، عامل هفتم (خویشترن داری/ خودانضباطی ناکافی) با ۳ پرسش ۶/۰۲ درصد، عامل هشتم (منفی گرایی/بدبینی) با ۳ پرسش ۵/۸۰ درصد در تبیین واریانس مقیاس سبک والدگری پدری نقش داشته اند.

همچنین به منظور مطالعه پایایی مقیاس از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد، جداول ۴ ضریب آلفای کرونباخ بدست آمده برای هر یک از عامل ها را نشان می دهد. با توجه به جدول ۴ تمامی عامل ها از پایایی مناسب برخوردارند.

با توجه به جدول ۵، نمره برش برای والدگری مادران ۸۵/۲۷ و پدران ۵۷/۲۹ می باشد، نمره برش نمره ای است که از آن در جهت تفسیر نمرات حاصله از پرسشنامه می توان استفاده نمود.

در مرحله نخست برای بررسی مناسب بودن داده های گرد آوری شده از دو آزمون بارتلت^۱ و KMO^2 استفاده گردید که مقدار KMO برای ماتریس همبستگی پرسش ها ۰/۷۶ و مقدار آزمون بارتلت درخصوص کفایت محتوای پرسشنامه ۴/۷۵۰ در سطح $P < .0001$ معنادار بود (در متن بدون جدول اشاره شده است). پس از اطمینان از دو شاخص بالا با استفاده از تحلیل عامل به شیوه مولفه های اصلی گویه های پرسشنامه مورد تحلیل عاملی قرار گرفت که بهترین ترکیب محتوایی با توجه به نمودار اسکری و درصد واریانس ها ماتریس ۷ عاملی بود.

پس از چرخش ماتریس عامل های پرسشنامه به شیوه متعامد (واریمکس) محتوای هریک از عامل ها برپایه بارعاملی هر پرسش مشخص گردید. مقادیر ویژه در هر هفت عامل مشخص شد که بر روی هم ۶۱ / ۴۵ درصد واریانس مقیاس سبک والدگری مادری را تبیین می کنند. به طوری که عامل اول (تحقیق کننده) با دارا بودن ۶ پرسش ۱۳/۰۶ درصد بیشترین مشارکت، گویه های عامل دوم (محرومیت هیجانی) با ۴ پرسش ۱۱/۳۱ درصد و عامل سوم (پذیرش جویی/ جلب توجه) با ۴ پرسش ۸/۸۰ درصد، عامل چهارم (آسیب پذیری به ضرر و بیماری) با ۴ پرسش ۷/۶۰ درصد، عامل پنجم (تنبیه کننده) با ۳ پرسش ۷/۱۰ درصد، عامل ششم (بی اعتنا) با ۴ پرسش ۶/۹۰ درصد، عامل هفتم (طرد کننده) با ۳ پرسش ۶/۵۹ درصد در تبیین واریانس مقیاس سبک والدگری مادری نقش داشته اند.

تحلیل عامل: در مرحله نخست برای بررسی مناسب بودن داده های گرد آوری شده از دو آزمون بارتلت^۱ و KMO^1 استفاده گردید که مقدار KMO برای ماتریس همبستگی پرسش ها ۰/۸۳ و مقدار آزمون بارتلت درخصوص کفایت محتوای پرسشنامه ۷/۳۶ در سطح $P < .0001$ معنادار بود. پس از اطمینان از دو شاخص بالا با استفاده از تحلیل عامل به شیوه مولفه های اصلی گویه های پرسشنامه مورد تحلیل عاملی قرار گرفت که بهترین ترکیب محتوایی

جدول ۴. ضرایب آلفای کرونباخ برای عامل ها

مقدار آلفا	تعداد سوال	میانگین	واریانس	انحراف معیار	
۰/۷۷۹	۶	۱۰/۶۴	۳۱/۲۳۲	۳۱/۲۳۲	عامل اول
۰/۸۳۸	۴	۱۸/۸۵	۲۰/۸۰۹	۴/۵۶۲	عامل دوم
۰/۷۲۱	۴	۱۵/۵۶	۲۴/۷۴۴	۴/۹۷۴	عامل سوم
۰/۷۱۲	۴	۱۸/۱۹	۲۶/۵۹۶	۵/۱۵۷	عامل چهارم
۰/۶۸۷	۳	۷/۴۸	۱۴/۸۳۶	۳/۸۳۹	عامل پنجم
۰/۵۵۸	۴	۷/۴۲	۱۴/۹۹۴	۳/۸۷۲	عامل شش
۰/۵۵۶	۳	۴/۳۲	۶/۱۶۷	۲/۴۸۳	عامل هفت
سبک والدگری مادر					
۰/۸۸۵	۸	۱۴/۲۵	۶۷/۳۹۸	۸/۲۱۰	عامل اول
۰/۸۳۰	۴	۱۵/۵۲	۳۰/۷۲۶	۵/۵۰۲	عامل دوم
۰/۶۹۵	۴	۱۵/۱۲	۲۷/۷۳۳	۵/۲۶۶	عامل سوم
۰/۷۵۲	۳	۷/۳۴	۱۶/۷۷۱	۴/۰۹۵	عامل چهارم
۰/۷۸۹	۳	۱۳/۱۴	۲۰/۷۰۶	۴/۵۵۰	عامل پنجم
۰/۷۰۲	۳	۶/۴۳	۱۶/۱۶۴	۴/۰۲۰	عامل ششم
۰/۳۲۵	۳	۵/۸۱	۱۶/۶۵۰	۳/۲۶۳	عامل هفت
۰/۰۴۶	۳	۸/۶۸	۲۶/۶۲۹	۵/۱۶۰	عامل هشتم
سبک والدگری پدر					

جدول ۵. نمره T

نمره T برش	انحراف استاندارد
مادران	۴۲/۷۴ ۸۵/۲۷
پدران	۵۲/۶۶ ۵۷/۲۹

بحث و نتیجه گیری

این مطالعه با هدف اعتبار سنجی پرسشنامه فرزندپروری یانگ (YPI) صورت گرفت یک سنجش طراحی شده برای توضیح آن دسته از رفتارهای فرزند پروری که توجیهی برای توسعه باورهای اصلی منفی هستند (یانگ، ۱۳۹۱). در مرحله اعتبار سنجی، تجزیه و تحلیل عوامل، آشکار که نسخه کوتاه پرسشنامه (YPI-R) می تواند برای درک هر یک از رفتار والدین به کار رود، شامل نه زیر مقیاس است که عبارتند از: فرزند پروری محروم کننده از لحاظ عاطفی، فرزند پروری بیش از حد مراقبتی فرزند پروری تحقیرگر، فرزند پروری کمال گرا، فرزند پروری بدبین / ترسناک، فرزند پروری کنترلی؛ فرزند پروری

بازدارنده از لحاظ عاطفی، فرزند پروری تنبیهی و فرزند پروری مشروط / توأم با خودشیفتگی. هر کدام از این خرده مقیاس ها روایی آزمون_ بازآزمون خوب و ثبات داخلی کافی دارند. همبستگی معنی دار و قابل توجهی از لحاظ بالینی بین مقیاسهای YPI-R و YSQ-S وجود دارد که سازگار با این فرضیه کلی دارند که YPI-R ریشه های بالقوه باورهای اصلی منفی را اندازه گیری می کند. بنابراین می توان نتیجه گرفت که YPI-R دارای یک سطح قابل قبول از اعتبار روانسنجی است، و اینکه به طور بالقوه می تواند در توضیح بخشی از باورهای اصلی منفی مورد استفاده قرار گیرد، و هم چنین نتیجه حاصل از آلفای کرونباخ نشان دهنده همسانی درونی بالای این آزمون

- یانگ، جفری وکلوسکو، ژانت و ویشار، ماری جوری. (۱۳۹۱). طرح واره درمانی. (ترجمه: حسین حمیدپور و زهرا اندوز). تهران. انتشارات ارجمند.
- Baumrind, D., Lamborn, S., & Mounts, E. (1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *The journal of early adolescence*, 11, 56-95.
- Cannor, J. W. (1998). The projected image: the unconscious and the mass media. *Journal of psychoanalytic anthropology*, 3(4), 349-376.
- Hardy, D. F., Power, T. G., & Jeadicke, S. (1993). Examining the relation of parenting to childrens coping with every day stress. *Journal of child development*, 64, 18-41
- Kuhar, M. (2010). Parental authority styles in adolescent – parent relationships. *Diskurs kindheits-und jugendfors chung*, 321-336.
- Lamborn, S., & Mounts, K. (1991). The Autonomy Control Scale. *Psychology The Human Development*, 324-350.
- Martinez, I., & Garcia, J. F. (2007). Impact of parenting styles on adolescents self-esteem and internalization of values in Spain. *The Spanish journal of psychology*, 10(2), 338-348.
- Mussen, J., Conger, K., & Kagan, G. (1974). Child development and personality, 636-736.
- Rhee, K. E., Lumeng, J. C., & Appugliese, P. D. (2005-2006). Parenting styles and overweight status in first grade. *American academy of pediatrics Journal*, 117(6), 1890-2045.
- Steinberg, L. D. (1996). *Adolescence* (4ed). New York: McGraw-Hill.
- Sheffield, A., Waller, G., Emanuelli, F., Murray, J., & Meyer, C. (2005-2006). Links Between Parenting and Core Beliefs: Preliminary Psychometric Validation of the Young Parenting Inventory. *Cognitive Therapy and Research*, 29(6), 787-802.
- Wake, M., Nicholson, J. M., Hardy, P. A., & Smith, K. (2007). Preschooler obesity and parenting styles of mothers and fathers: Australian national population study. *American Academy of pediatrics journal*, 120(6), 1450-1567.
- Young, J. E., & et al. (2003). Schema Therapy: A Practitioners Guide, *Journal of Psychosomatic*, 57, 113-116.
- Young, J. E. (1999). *Cognitive therapy for personality disorders: A schema-focused approach* (3rd ed.). Sarasota, FL, US: Professional Resource Press/Professional Resource Exchange.

می‌باشد بطوری که می‌توان ابراز نمود پرسشنامه فرزند پروری یانگ (۱۹۹۹) در مقایسه با پرسشنامه فرزندپروری بامریند (۱۹۶۶) ابزار مناسب تری جهت سنجش سبک‌های فرزندپروری می‌باشد. نتایج حاصله از اعتبار و روایی همسو با نتایج یانگ (۲۰۰۳) می‌باشد. با توجه به گفته‌ی یانگ، طرحواره‌های ناسازگار در خانواده‌هایی به وجود می‌آید که بی‌عاطفه، مضایقه‌گر و غیر قابل پیش‌بینی هستند و انتظار بیش از حد از کودک دارند و اعتماد به نفس او را کاهش می‌دهند. به نظر می‌رسد این مطلب از فرضیه‌ی مطرح شده‌ی یانگ، مبنی بر اینکه فرهنگ، مذهب، و مخصوصاً شیوه‌ی فرزندپروری در دوران کودکی، در شکل‌گیری طرحواره‌ها مؤثرند و در دوران بعدی زندگی بر عملکرد افراد اثر می‌گذارند حمایت می‌کند. پرداختن به طرحواره‌های ناسازگار اولیه در سبک فرزندپروری والدین، منجر به ارتقاء بهداشت روانی نوجوانان و عملکرد بهتر در ارتقای نقش والدگری می‌شود. نتایج حاصله از اعتبار و روایی همسو با نتایج یانگ (۲۰۰۳) می‌باشد. بر اساس نتایج به دست آمده به نظر می‌رسد که می‌توان با فراهم نمودن شرایط مناسب در دوره کودکی و بهبود روابط والد - کودک، زمینه را برای افزایش کارآمدی افراد در مقابله موثر با شرایط - تنش‌زا ایجاد کرد. در پایان پیشنهاد می‌شود برای تعمیم پذیری بهتر یافته‌ها بهتر است پرسشنامه بر روی دیگر قشرهای جامعه (از لحاظ سن، تحصیلات، طبقه اجتماعی) اجرا شود.

منابع

- اسمعیلی کورانه، احمد. (۱۳۹۱). روابط ساختاری سبک‌های دلبستگی، فرزندپروری، مقابله‌ای و طرح واره‌های ناسازگار اولیه در مدل طرح واره یانگ. رساله دکتری. چاپ شده. دانشگاه تبریز.
- صلواتی، مژگان (۱۳۸۶). طرحواره‌های غالب و اثر بخشی طرحواره درمانی در بیماران زن مبتلا به اختلال شخصیت مرزی. رساله جهت دریافت رساله دکتری. چاپ شده. انیستیتو روانپزشکی تهران.

Quarterly Journal of Educational Psychology

Islamic Azad University Tonekabon Branch

Vol. 7, No. 1, spring 2016, No 25

Journal of Educational
Psychology

Psychometric properties of Young Parenting Inventory

Layli Amirsardari^{1*}, Ahmad Esmali², Ali Khademi³

- 1) Ph.D. student of psychology, Islamic Azad University, Tehran Central Branch and Young researchers and elite club, Tehran, Iran
- 2) Department of Humanistic Science Maragheh University
- 3) Department of psychology, Islamic Azad University, Ormieh Branch, Ormieh, Iran

*Corresponding author: lamirsardari@yahoo.com

Abstract

The aim of the present study was to investigate the efficacy of psychometric indices of Young's parenting style inventory (1999) based on confirmatory factor analysis via Varimax rotation and achieve an exact tool for the assessment of parenting styles in Iranian population samples. The Statistical population was Urmia Azad University students. The sample size was 400 students that were selected by Cluster sampling involving 276 women and 124 men. The result of the confirmatory factor analysis via Varimax rotation based on 17 factors was as follows: Mother and father questionnaires were reduced from 72 to 28 and 72 to 30 questions respectively. The results are in harmony with English version of Young's parenting questionnaire and just a few subscales need to be modified which involve: (for mothers) lack of trust/mistreatment including questions 10 and 11, in obedience factor, question 32, in altruism factor, all questions, in merit factor, all questions, in self-control factor/inadequate self-discipline, all questions. The problematic factors among all questions should be omitted or replaced. And (for fathers) in abandonment/instability factor, question 7, in altruism factor, all questions, in negativism/pessimism factor, all questions and also emotional inhibition factor in question 6 should be omitted or replaced. The results of this study showed that Young's parenting style questionnaire is a suitable tool for assessing parenting styles in Iranian society, moreover, it is one of the effective variables in the initial creation of the maladaptive schema, and therefore, this tool is appropriate to achieve this goal.

Key words: Parenting styles, exploratory factor analyses, normalization.
